

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 352/09-19

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 11. novembra 2009 predbežne prerokoval sťažnosť Ľ. D., Z., vo veci namietaného porušenia jeho základného práva na súdnu a inú právnu ochranu a na spravodlivý proces zaručeného čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a práva na spravodlivý proces zaručeného čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd „*prípisom*“ Krajskej prokuratúry v Banskej Bystrici sp. zn. Kc 96/09 z 9. júna 2009 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť Ľ. D. o d m i e t a .

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 19. augusta 2009 doručená sťažnosť Ľ. D. (ďalej len „sťažovateľ“), ktorou namietal porušenie svojho základného práva na súdnu a inú právnu ochranu a na spravodlivý proces zaručeného čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva spravodlivý proces zaručeného čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) „*prípisom*“ (ďalej len „oznámenie“) Krajskej prokuratúry v Banskej Bystrici (ďalej len „krajská prokuratúra“) sp. zn. Kc 96/09 z 9. júna 2009.

Sťažovateľ v odôvodnení svojej sťažnosti uviedol, že návrhom z 30. júna 1998 sa na Okresnom súde Zvolen (ďalej len „okresný súd“) domáhal proti odporcovi R. K. zaplatenia sumy 255 020,10 Sk na tom základe, že na účet odporcu „bola prevedená z firmy M. a.s. P. suma 255.020,10 Sk“, pričom táto suma mala byť vyplatená sťažovateľovi cez účet odporcu, keďže „pre firmu M. a. s., P. vykonal práce“. Sťažovateľ mal v tom čase „neoprávnene zo strany Daňového úradu Z. blokovaný účet“, na základe čoho sa s odporcom dohodol, „že tieto peniaze budú poukázané na jeho účet...“, pričom odporca následne uvedené prostriedky sťažovateľovi nevyplatil.

Dokazovaním okresného súdu bolo podľa sťažovateľa preukázané, že uvedené finančné prostriedky boli skutočne na účet odporcu vyplatené, čo nespochybnil ani samotný odporca. Odporca v konaní pred okresným súdom „uviedol, že mi sumu 252.000,- Sk vrátil dňa 28.12.1995 a sumu 3.000,-Sk si započítal z dôvodu, že som mu sumu 3.000,- Sk dlžný“.

Odporca ako dôkaz predložil príjmový pokladničný doklad, ktorý sťažovateľ v konaní spochybnil tvrdením, že *«príjmový pokladničný doklad nemá povinné náležitosti daňových a účtovných dokladov v zmysle zákona, navrhol som preveriť aj podpis znaleckým dokazovaním a povinnosť odporcu R. K. predložiť jeho daňový a účtovný doklad, teda jeho výdavkový pokladničný doklad.*

Zo znaleckého posudku znalca JUDr. I. N. č.3/2006 zo dňa 12.1.2006, vyplýva jednoznačnosť môjho podpisu.

K znaleckému posudku som Okresnému súdu vo Zvolene podal stanovisko , že ako dôkaz odporcu o prevzatí sumy 252.000,-Sk je len čistý príjmový pokladničný doklad s mojím podpisom. A nič viac. Navrhol som Okresnému súdu vo Zvolene aby sa znalecký posudok zaoberal aj zhodnou písma v texte: „prijaté od R. K.“ „vrátená čiastka z účtu“, dátum „28.12.1995“, ďalej som požadoval preverenie povinných náležitostí príjmového pokladničného dokladu a predloženie povinného originálneho dokladu odporcu z jeho evidencie účtovníctva výdavkového pokladničného dokladu s povinnými náležitosťami. Tak ako je to dané zákonom o účtovníctve a daňovými zákonmi napr. dani z pridanej hodnoty.».

Okresný súd „*dokazovaním dospel k záveru, že zo znaleckého posudku vyplýva potvrdenie vlastnoručného podpisu L. D. na príjmovom pokladničnom doklade. Súd je teda toho názoru, že odporca R. K. mi skutočne vyplatil sumu 252.000,- Sk.*“.

Okresný súd rozsudkom č. k. 10 C 399/98-268 z 27. novembra 2007 návrh sťažovateľa zamietol a „*zaviazal odporcu zaplatiť mi sumu 3.020,10 Sk..*“.

Proti rozsudku okresného súdu sťažovateľ podal 21. decembra 2007 odvolanie „*pretože som s napadnutým rozsudkom nesúhlasil a považujem ho za nespravodlivý a nezákonný. Podal som voči napadnutému rozsudku odvolanie do tej výrokovej časti, ktorou súd môj návrh v prevyšujúcej časti zamietol (sumu 252.000,- Sk) a ktorou ma zaviazal zaplatiť na účet Okresného súdu vo Zvolene sumu 20.708 Sk do troch dní.*“.

Rozsudkom č. k. 17 Co/86/08-314 z 21. mája 2008 Krajský súd v Banskej Bystrici (ďalej len „*krajský súd*“) „*potvrdil rozsudok Okresného súdu vo Zvolene č. k 10C 399/98-268 zo dňa 27.11.2007 v napadnutej časti a súvisiacich výrokoch o trovách konania a povinnosti žalobcu zaplatiť na účet okresného súdu 20.708,- Sk*“.

V odôvodnení svojho rozsudku krajský súd okrem iného uviedol, «*že za nerozhodné považuje aj to, že príjmový pokladničný doklad nemá potrebné náležitosti na zaúčtovanie prijatej sumy v účtovníctve podnikateľa, pretože na preukázanie prevzatia tejto sumy by postačilo akékoľvek potvrdenie aj na čistom papieri (bez predtlaču „príjmový pokladničný doklad“). Na základe uvedených skutočností odvolací súd, že dokazovanie prvostupňového súdu bolo dostačujúce.*».

Sťažovateľ následne podal Generálnej prokuratúre Slovenskej republiky (ďalej len „*generálna prokuratúra*“) v zmysle § 243e zákona č. 99/1963 Zb. Občianskeho súdneho poriadku v znení neskorších predpisov (ďalej len „*OSP*“) podnet na podanie mimoriadneho dovolania proti rozsudku krajského súdu č. k. 17 Co 86/08-314 z 21. mája 2008.

Krajská prokuratúra „*prípisom č. Kc 96/09-7 po preskúmaní mnou napádaných rozhodnutí nezistila porušenie zákona, ktorý predpokladá ust. §243e a nasl. O.s.p. a preto môj podnet na podanie mimoriadneho dovolania odkladá*“.

Krajská prokuratúra ako dôvod odloženia podnetu sťažovateľa uviedla vlastné stotožnenie sa s odôvodnením rozsudku krajského súdu, a to najmä v tvrdení, že „ako dôkaz prevzatia žalovanej sumy postačuje podpis preukazujúci prevzatie peňazí a dátum, kedy k prevzatiu došlo. Náležitosti v zmysle daňových predpisov sú pri posudzovaní prevzatia finančnej čiastky v tejto súdnej veci irelevantné.“

Podľa názoru sťažovateľa „uvedená úvaha, s ktorou sa stotožnila Krajská prokuratúra v Banskej Bystrici v prípise č. Kc 96/09-7, je v priamom rozpore s čl. 2 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a právnymi predpismi: zákonom o dani z pridanej hodnoty, zákona o účtovníctve.

Krajská prokuratúra v Banskej Bystrici vo svojom rozhodovacom procese dospela k nesprávnemu a nezákonnému záveru, a to:

- že nie je povinnosťou daňových subjektov viesť účtovníctvo v zmysle zákona a náležitosti daňových a účtovných dokladov sú nepotrebné pri prevzatí finančnej čiastky v hotovosti.

Krajská prokuratúra v Banskej Bystrici prípisom č. Kc 96/09-7 dospela k nesprávnemu a nezákonnému záveru, a to :

- že pre fyzické osoby, ktoré vykonávajú podnikateľskú alebo inú zárobkovú činnosť, pokiaľ preukazujú na daňové účely výdavky vynaložené na dosiahnutie, zabezpečenie a udržanie príjmov je ako daňový doklad postačujúci akýkoľvek čistý papier bez predtlaču len s podpisom a výškou finančného plnenia.

Rozhodnutie prvostupňového a odvolacieho súdu, ktoré považuje Krajská prokuratúra v Banskej Bystrici v prípise č. Kc 96/09-7 za vecne správne, považujem za rozhodnutie zmätočné.“

Sťažovateľ zastáva názor, že jeho základné právo podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a právo podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru bolo porušené „konaním Krajskej prokuratúry v Banskej Bystrici a prípisom č. Kc 96/09-7“ tým spôsobom, že krajská prokuratúra „porušila čl. 2 ods.2 Ústavy a svojvoľne zrušila zákonom stanovené povinné náležitosti daňových a účtovných dokladov. Čl. 2 ods.2 jej prikazuje konať podľa zákona, podľa ust. § 121 O.s.p. nie je mojou povinnosťou dokazovať platnosť zákonov uverejnených v zbierke zákonov, sú platné bez môjho svojvoľného rozhodnutia, nie som ich povinný dokazovať ale dodržiavať.“

Na základe uvedeného sťažovateľ žiadal, aby ústavný súd v náleze vyslovil:

„1. Prípísom č. Kc 96/09-7 Krajskej prokuratúry v Banskej Bystrici bolo porušené základné právo sťažovateľa na súdnu ochranu a spravodlivý súdny proces zaručeného čl. 46 ods. 1 Ústavy SR a porušené základné práva sťažovateľa na spravodlivý súdny proces zaručeného čl.6 ods. 1 Dohovoru o ochrane základných ľudských práv a slobôd.

2. V dôsledku porušenia základného práva zaručeného čl. 46 ods. 1 Ústavy SR a porušenia základného práva zaručeného v čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane základných ľudských práv a slobôd žiadam, aby ústavný súd napadnuté stanovisko č. Kc 96/09-7 Krajskej prokuratúry v Banskej Bystrici zrušil a vrátil vec porušovateľovi na ďalšie konanie a rozhodnutie.“

Sťažovateľ podaním doručeným ústavnému súdu spolu so sťažnosťou požiadal o ustanovenie právneho zástupcu.

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa a skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie.

Podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú zákonom predpísané náležitosti, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy

podané oneskorene alebo zjavne neopodstatnené návrhy môže ústavný súd po predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania.

Podľa § 53 ods. 1 zákona o ústavnom súde sťažnosť podľa čl. 127 ústavy nie je prípustná, ak sťažovateľ nevyčerpal opravné prostriedky alebo iné právne prostriedky, ktoré mu zákon na ochranu jeho základných práv a slobôd účinne poskytuje a na ktorých použitie je sťažovateľ oprávnený podľa osobitných predpisov.

Podľa čl. 46 ods. 1 ústavy každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky.

Podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom...

Ústavný súd konštantne vyslovuje názor, že o zjavnej neopodstatnenosti sťažnosti možno hovoriť vtedy, ak namietaným postupom orgánu štátu nemohlo dôjsť k porušeniu toho základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, a to buď pre nedostatok vzájomnej príčinnej súvislosti medzi označeným postupom orgánu štátu a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých sa namietalo, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnenú sťažnosť preto možno považovať tú, pri predbežnom prerokovaní ktorej ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného práva alebo slobody, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie (napr. II. ÚS 201/03, IV. ÚS 100/04, II. ÚS 144/05).

V danom prípade sťažovateľ v sťažnosti namietal porušenie základného práva na súdnu a inú právnu ochranu a na spravodlivý proces zaručeného čl. 46 ods. 1 ústavy a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru oznámením krajskej prokuratúry č. k. Kc 96/09-7 z 9. júna 2009, ktorým bol odložený jeho podnet na podanie mimoriadneho dovolania proti rozsudku krajského súdu č. k. 17 Co 86/08-314 z 21. mája 2008 z dôvodu nezistenia porušenia zákona spôsobom predpokladaným § 243e a nasl. OSP.

Predpoklady na podanie mimoriadneho dovolania sú upravené v ustanoveniach § 243e a nasl. OSP. Z týchto ustanovení je nad všetky pochybnosti zrejmé, že ide o mimoriadny opravný prostriedok, využitie ktorého patrí generálnemu prokurátorovi Slovenskej republiky (ďalej len „generálny prokurátor“). Nejde teda o základné právo sťažovateľa, ktoré by bolo možné zahrnúť pod ustanovenie čl. 46 ods. 1 ústavy ani pod čl. 6 ods. 1 dohovoru.

Ústavný súd stabilne judikoval, že na akceptovanie, resp. vyhovie podnetu na podanie návrhu na podanie mimoriadneho dovolania nie je právny nárok, t. j. osobe, ktorá takýto podnet podala, nevzniká právo na jeho prijatie a generálny prokurátor nemá povinnosť takémuto podnetu vyhovieť, ale má právo, aby orgány prokuratúry jej podnet riadne vybavili (III. ÚS 42/04).

Je na voľnej úvahe generálneho prokurátora rozhodnúť o tom, či podá alebo nepodá mimoriadne dovolanie (táto voľná úvaha je vylúčená iba v prípade, ak zistí, že zákonné podmienky na podanie mimoriadneho dovolania sú splnené). Ústavný súd v súvislosti s tým vyslovil, že oprávnenie na podanie mimoriadneho dovolania nemá charakter práva, ktorému je poskytovaná ústavnoprávna ochrana (I. ÚS 19/01, II. ÚS 176/03, IV. ÚS 344/04, II. ÚS 144/05). Vzhľadom na to krajská prokuratúra nemohla odložením takéhoto podania, t. j. jeho neakceptovaním spôsobiť namietané porušenie označených práv sťažovateľa.

Obsah označeného oznámenia o odložení podnetu sťažovateľa na podanie mimoriadneho dovolania svedčí o skutočnosti, že krajská prokuratúra sa vecou náležite zaoberala. Z odôvodnenia jej stanoviska vyplýva, že sa úplne stotožňuje s právnym odôvodnením predmetného rozsudku krajského súdu, ktoré je podľa jej názoru jasné a zrozumiteľné. Keďže nebolo zistené porušenie zákona v napadnutom rozsudku krajského súdu č. k. 17 Co 86/08-314 z 21. mája 2008, krajská prokuratúra podnet sťažovateľa odložila.

Z uvedených dôvodov bolo potrebné sťažnosť po jej predbežnom prerokovaní odmietnuť podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnenú.

Nad rámec tohto rozhodnutia ústavný súd považoval za potrebné uviesť, že v danom prípade sú dané dôvody na odmietnutie sťažnosti sťažovateľa aj z dôvodu jej neprípustnosti (§ 25 ods. 2 v spojitosti s § 53 ods. 1 zákona o ústavnom súde).

V zmysle § 31 ods. 1 zákona č. 153/2001 Z. z. o prokuratúre v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o prokuratúre“) prokurátor preskúmava zákonnosť postupu a rozhodnutí orgánov verejnej správy, prokurátorov, vyšetrovateľov, policajných orgánov a súdov v rozsahu vymedzenom zákonom aj na základe podnetu, pričom je oprávnený vykonať opatrenia na odstránenie zistených porušení, ak na ich vykonanie nie sú podľa osobitných zákonov výlučne príslušné iné orgány.

Podľa § 34 ods. 1 zákona o prokuratúre podávateľ podnetu môže žiadať o preskúmanie zákonnosti vybavenia svojho podnetu opakovaným podnetom, ktorý vybaví nadriadený prokurátor (§ 54 ods. 2).

Podnet podľa § 31 ods. 2 zákona o prokuratúre a opakovaný podnet podľa § 34 zákona o prokuratúre poskytujú sťažovateľovi účinnú ochranu jeho práv a právom chránených záujmov (mutatis mutandis IV. ÚS 158/03, I. ÚS 201/05). Použitie týchto právnych prostriedkov je v zmysle § 53 ods. 1 zákona o ústavnom súde jedným z atribútov prípustnosti sťažnosti podľa čl. 127 ústavy, a teda i podmienkou konania vo veci individuálnej ochrany základných práv a slobôd pred ústavným súdom.

Z podanej sťažnosti ani jej príloh však nevyplýva, že by sťažovateľ zákonnú možnosť podľa § 34 ods. 1 zákona o prokuratúre využil a podal opakovaný podnet na preskúmanie zákonnosti vybavenia jeho podnetu.

Vzhľadom na odmietnutie sťažnosti ako celku sa ústavný súd ďalšími nárokmi sťažovateľa nezaoberal.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 11. novembra 2009